

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenih naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Peštno-hranilnični račun št. 652.841.

Izhaja vsaki dan. — Radi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Vsamršne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglašje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglašja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglašji po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Brzobjavne vesti.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 9. Vojna ladja »Cesar Fran Jožip I.« je dospela večeraj v Colombo, kjer se ustavi pet dni. Na krovu ladije vse zdravo.

Dopolnilne volitve na Francozskem.

NEVERS 9. Na večerajši dopolnilni volitvi za zbornico je bil izvoljen poslanec kolektivistični socialist Roblin.

NANCY 9. Na večerajši dopolnilni volitvi za zbornico je bil izvoljen progresist Maria.

Obsedno stanje v Buenos Ayresu.

FRANKOBROD 9. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Buenos Ayresa: Radi širjaka delavcev v pristanišču je za 90 dni proglašeno obsedno stanje.

Voditelj »Cunard Line«.

LONDON 9. Večeraj je tukaj umrl na pljučnici voditelj »Cunard Line«, lord Inverclyde.

Romunski kralj.

SINAJA 9. — Kralj Karolj je sinoči odpotoval k vojaškim vajam v Botráni.

Ženitev velikega kneza Cirila demontirana.

LIPSKO 9. »L. ipziger Zeitung« poroča iz Koburga: Dvor demontira govornico, da se je velika kneginja Hesiška, katere zakon je bil ločen, poročila z velikim knezom Cirilom v Moskovi, oziroma v katerem drugem mestu.

Zopet potres v Kalabriji.

MONTELEONE 9. Sinoči ob 9. uri 50 minut je bilo tukaj čuti silno močan potres v zapadno-severni smeri.

Shod anarhistov v Barceloni.

BARCELONA 9. Neki shod, ki so ga sklicali člani anarhistične stranke, se je izjavil za proklamiranje generalnega štrajka, ako bodo v anarhističnem procesu, ki prične dne 17. t. m., obtoženci obsojeni.

Makedonska finančna kontrola

CARIGRAD 9. Današnji ministerki svet se je posvetoval o makedonski finančni kontroli. Sodi se, da se turška vlada vda.

Sueški prekop.

LONDON 9. »Lloydsova agentura« poroča iz Port Saída, da je promet v kanalu po dnevu dovoljen, tekom dveh dni bo do voljen zopet tudi po noči.

Demonstracije v Olomucu.

OLOMUC 9. Glasom avtentičnih poročil, je prišlo večeraj v Olomucu do spopadov med Čehi in Nemci, ker je bil prepovedan neki češki shod. Tem povodom sta bili dve osebi lahko ranjeni. Orožništvo je zopet vzpostavilo mir. Na nekem češkem vzgoje-

vališču in nekem židovskem tempelju so bila razbita okna. 23 oseb je bilo aretovanih. Vojščvo, ki je bilo konsignirano, ni imelo povera posredovati.

Ločitev škandinavske unije.

KRISTIJANJA 9. Na sobotni popoldanski seji stotoga je pastor Eriksen (socijalist) predlagal, naj se vprašanje glede švedskih pogojev predloži haaskemu razsodišču. Minister vnanjih stvari Loveland se je izjavil proti temu predlogu. Debate so se udeležili minister za deželno brambo Olsson in državni svetovalec Aretander. Seja je bila ob 10. uri zvečer zaključena in odgadjena na ponedeljek.

Kolera na Pruskem.

BEROLIN 9. »Staats-Anzeiger« poroča: Od 7. do 8. opoludne je bil v Pruski prijavljen en slučaj kolere. Obolela je neka ogrska delavka, ki se nahaja že v lazaretu v Oranienburgu. Doselej je za kolero zbolelo 265 oseb, od teh jih je 89 umrlo.

Protivojaška demonstracija v Parizu.

PARIZ 9. Na neki protivojaški demonstraciji, ki so jo večeraj hoteli satimilitaristi vprizoriti na vztočnem kolodvoru, je policija aretovala 30 oseb radi upora proti državni oblasti in radi revolucionarnih klicov. Med aretovanimi je več inozemcev. Ko se je sestavil zpisnik, je bila polovica aretovancev izpuščena zopet na svobodo. Ta demonstracija, katere se je udeležilo le malo oseb, je dala krutom ter njihovem svojem in prijateljem, ki so jih spramajli, povoda za patrijotične demonstracije. Kakor se poroča iz Chalonsa, je tamkaj policija izročila mestnemu poveljstvu štiri rezarute, ki so nekoga poročnika v službi opovali.

Ogrska kriza.

Ogrska koalicija in odgodjenje zbornice. Dopis hrvatske konference.

BUDIMPEŠTA 9. Koalirane stranke so imele danes s jutraj posebno posvetovanje ter so definitivno sklepale, da predlože jutri zbornici protest proti zopetnemu odgodenju. Szelele so tudi, da vzamejo na snanje kraljev dekret, s katerim bo zbornica odgodjena.

BUDIMPEŠTA 9. (Ogrski kor. biro). Vodilni odbor koalirane opozicije je imel danes predpoludne posvetovanje, na katerem je grof Andrássy predložil daljši od njega sestavljen elaborat, ki ga v jutranji seji predloži zbornici, v slučaju, da bo ista odgodjena. Odbor je vzel elaborat na znanje in se je grofu Andrássy-ju za sestavo tega državnopravnega dela zahvalil. Ob enem ga je odbor naprosil, naj predloži v jutranji seji državne zbornice elaborat v imenu koalicije. Elaborat bo predložen konferencam

koaliranih strank, ki se bodo vršile danes popoldne. Odbor se je nato posvetoval, kako naj postopa na jutranji seji ter je izjavil, da je želeli, da bo jutranji sklep v zbornici soglasen in se izvrši brez debate. Predsednik Fran Košut je potem priobčil, da je koalicija hrvatskih in dalmatinskih poslancev sporečla v nekem na koalicijo naslovljenem dopisu, da hoče s koalicijo stopiti očitajelo v d. tiko in da odpošlje v to avrbo v Budimpešto odbor sestojč iz pet členov. Odbor je to sporočilo z velikim veseljem vprejel na znanje, izjavivši, da rad vstreže želji hrvatskih in dalmatinskih poslancev.

Seja neodvisne stranke.

BUDIMPEŠTA 9. (Ogr. kor. biro.) Neodvisna stranka je imela danes zvečer pod predsedstvom Frana Košuta posvetovanje. Posl. Fran Košut je priobčil, da priredi dne 15. oktobra župan ja Bač-Bodrog protestni shod in je naprosil člene, naj se v čim večem številu udeležijo tega shoda. Nadalje je priobčil, da bo jutri državna zbornica najbrž zopet odgadjena. Vodilni odbor koaliranih strank je tozadevno imel obširno posvetovanje ter je poveril grofu Andrássy-ju, naj pojesni v državni zbornici stališče strank večine, ako bo zbornica odgodjena. Nato je predsednik naprosil grofa Appoly-ja, naj prečita stranki sklepni predlog grofa Andrássy-ja. — Grof Appoly se je temu pozivu odzval ter dostavil, da zavzema ta elaborat prvo mesto med spisi, ki branijo ustavo. Mihael Balogh je stavljal vprašanje, kaj naj se zgodi s predlogom, da se stavi vlado pod obtožbo? Predsednik je odvrnil, da je tozadevni predlog že zabeležen v knjigi za predloge državne zbornice in da pride v razpravo, čim dovoli to poslovnik. Predsednik je pri tem opomnil, da sklepni predlog grofa Andrássy-ja omenja tudi predlog, naj se vlado stavi pod obtožbo.

Dogodki v Rusiji.

MOSKVA 9. (Petrogr. brz. agentura). Štrajk pekov je postal danes splošen. Med zadajimi nemiri je bilo ranjenih pet kozakov, štirje orožniki in nekoliko policistov. Sinoči ob 11. uri po noči je bil zopet vzpostavljen mir.

MOSKVA 9. V noči na nedeljo se je na tverskojem bulvardu vršil shod. Čete so streljale na slepo, nakar je maccica odgovorila z revolverji. Vsa dan so delavci korakali po glavnih ulicah, do nemirov je prišlo pa le v Tverskajji ulici pred neko pekarijo. Peki so s strehe metali opeko na kozake. Ti so streljali. Ko je bila Tverskajja ulica zaprta, je bilo aretovanih 200 oseb.

PETROGRAD 9. — »Ruz« poroča iz Moskve: Na večerajšnjem spopadu med peki

Množica je neumnim smejanjem odgovarjala na norosti zločince. Jeza in sovraštvo sta udušila vsako iskro usmiljenja, ta komedija je celo ugajala duši zaslepljenih Zagrebčanov, ker je stila njihovo hlepenje po maščevanju.

— Dobro! Dobro! — Daj Martine! Ti znaš to! Ha! Ha! Vidiš vruga! Kako se vrti! Ha! He! Tomo, privzdigni ušesi, dobiš kruha!

— No! je zakrenzil sušner obraz, ti vrtiš čizem, sedaj smo ti odbili podpetnike, s katerimi si po našem imenu gazil. Sedaj se naučš moliti Boga; našli smo ti gospodarja, da ti kožo šiva in psra, našli smo nagobčnik za tvoj gobec.

— Ej, blažene moje oči! je zakokodakala brezobza zvonarica. Gričava ste kronali? Saj to je Štabel! Štabel! Štabel! Aj, na dobro zdravje, sladki sosed moj! Čakaj! se je začela sibat, počasi obračati ter peti hripavim glasom:

Tancaj! Tancaj crni kos!
Kak ču tancaj, kad sam bos!
Neimam smole, ni dretve,
Čim da krpam postole!

in kozaki je bilo 8 pekov ubitih, dva pa ranjena. Razun tega je bil ubit en stražnik, en policijski nadzornik in en kozak. Več policistov in privatnih oseb je bilo več ali manj ranjenih. En profesor, imenoma Horulski, ki je slučajno šel mimo, je bil tudi ranjen. Glavne ulice in trge so zasedli policisti, dva polka greadirdjev, en eskadron dragoncev in osem sotnij kozakov.

Govor

dra. Otokarja Rybářa na javnem shodu dne 8. septembra.

V zadnjih letih smo se večkrat sbajali, a razpravljali le o domačih razmerah, o naši specialni tržaški in okoličanski politiki in le včasih smo se ozrli s svojimi simpatijami in obžalovanjem čez provincialne meje.

Danes postavili smo si višjo in širšo nalogo. Navzočnost naše akademične mladine, bodočih naših soboriteljev in voditeljev, njihova čista, mladeniška navdušenost za naše narodne, politične in socialne idejale povzdiguje tudi nas nad vsakdanje malenkostne razmere in nam daje pravico baviti se s celokupnostjo našega naroda, izlasti pa z vprašanjem, kako naj se slovenski narod pripravi za bodočnost, kako naj si uredi svoje razmere in kako pozicijo zavzema, oziroma bi imel zavzemati pri tem naš Trst?!

Ako govorimo o celokupnosti našega naroda in o interesih te celokupnosti, moramo se vprašati, ali imamo res kake skupne interese? — Na to vprašanje si moramo odgovoriti, da imamo skupne interese in da so ti interesi vredni, da jih branimo z vsemi močmi. V prvi vrsti so to kulturni interesi, kakor slovensko šolstvo in skupna literatura. A tudi na gospodarskem polju imamo braniti naš v gospodarskem oziru zaostali in zanemarjeni narod proti uničujoči konkurenci laškega in nemškega kapitala, — nemški in laški trgovini in industriji. Ako se slovenski delavci morajo umakati tujim, ako slovenski kmet pride v roke tujim kapitalistom, trpi vsled tega tudi naša narodna stvar, občuti to ves narod, in istotako, ako zapadejo germanizaciji koroški Slovenci, pridejo kmalu na vrsto tudi kranjski rojaki. — Žalibog pa so naše državno pravne razmere v Avstriji take, da čut v potrebi skupnega nastopa ne nahaja v njih skoraj nikake opore in hrane. Mi smo razdeljeni v dve državni polovici in v Avstriji sami v 6 kronovin. Vsled tega je ne samo razkrojljena naša moč, temveč smo si celo med seboj odtujeni, kar ima za nas najžalostnejše posledice. Mnogokrat prevladujejo lokalni interesi, vsled katerih gleda Kranjec krivo Štajerca in Korošca in v sa-

— Ej, to je sedaj tvoja pesmica. Je-li! je kričala stara, dočim se je krohotalo vse okolo nje. Z Bogom, ali da bolje rečem: Z vragom, mojster Štabel! je zakričala še enkrat, udarila z dlanjo po desnem stegnu in odletela.

In zopet se je zakrohotal svet, zopet so se odpirala usta na zverski smeh. Tam dalje pod lipo pa je stal blede človek povešene glave; goste solze so mu tekale po obrazu. Jokal je grenko. Ni jokal samo radi nesrečnice, ki je sedel na sramotišču, jokal je za one duše, ki so se pod sramotiščem zverski smejele črevljarju.

— Peguba tvoja od tebe smega, Izrael, je šepetal Miroslav. Bog, Bog, kedaj bo kaj iz tega naroda, ki sam blati svoj obraz in svoje ime, ki se sam smeje svoji sramoti, ki sam piše svojo kri!

Sedaj se je obrnil Martin, vedno stoječi poleg Štabela na badnju, nasproti množici, privzdignil nos, razširil roki visoko, pokašljal trikrat, kihnil nasproti črevljarju zopet trikrat, in začel je prepovedovati skozi nos.

(Pride šč.)

PODLISTEK.

309

Prokletstvo.

Egipčanski roman Avgusta Šenoce. — Nadaljevala iz dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O. S.

— Sedaj začnemo bratje! jih je tolažil kuštravec krohotaje. Aj Martine, se je obrnil do tatu, ki je stal blizu, daj mi, po kar sem te poslal. Brezubi tat je storil, kakor mu je bilo veleevano. Sedaj so prikočili orožniki kakor volkovi, zvezali črevljarju roki z vrvo ter mu pritiskali na glavo velik venec iz klasja.

— Ha! Ha! Ha! Na beden! Na bedej!

Sedaj je skočil tat Martin na beden ter prijel nearečnega črevljarja za tilnik, a orožniki so ga spopali za roki in nogi. Štabelov obraz je skoro porumenel, tresoči se ustneci sta mu pomodrela, očeni sta se mu vrteli kakor da je ob pamet. Nič ni rekel, samo tu pa tam se mu je izvil zamolkel vzdihljaj iz prsi.

— Dvigajte! No! Eden, dva, tri! je

kričal tat, in je pripogibavaje se vlekel Štabela za zavratair. Dajte! Dajte! Eden, dva, tri! Tako! je zavrlil vzdihljaj, ko je bil dovelkel črevljarja do vrha bedaja. Tu ga je posadil na lesen stolec, postavljen na beden. Kakor ranjen mučenik, na pol mrtve, komaj diha je, sedel Toma pod klasnim vencem. Noge je abog trpljenja stegnil od sebe, praa nagnil naprej, a glava mu je padala na leve rame. Usta so mu zevala na široko, a obraz je ovajal neizmerno bol in muko. Na šlu mu je bil napisan znak globoke žalosti. Ali vesel je bil poleg njega vinaki svat brezubi tat. Malopridnež se je vrtel kraj črevljarja na eni nogi ter je v enomer udarjal dlan ob dlan. Na glavi mu je skakala kapa, obraz se mu je žarel kakor zora, a krpe njegove razcapane halje so letele okolo njega kakor pol-miš-pol tičen peroti. Sedaj se je vrtel, sedaj nagnil ter se krohotaje smejal Štabelu v obraz, sedaj postavil za stolec ter je, primaknivši svoji roki Tomini glavi, delal oslovska nesa, o čemer je zaklical vsakokrat:

— Tomo, privzdigni uha, dobiš kruha! He! He!

em Trstu in njegovih okolici šujemo večkrat, kako izvesti slovenski domačini prezirljivo imenujejo rojake iz Kranjskega »šufarje« in slično. To našo razkosanost in isanje izvirajoči provincializem iskorišča vlada na našo škodo in ga celo podpira. — Znano je, kako se vlada in naši nasprotniki le preradi isogibljuje skupnemu slovenskemu imenu in dobro premišljeno rabijo raje provincialna imena, kakor »Krainger«, »Istrianer« i. t. d. Z napredujočo politično zrelostjo našega naroda pa raste v nas vseslovenski čut, t. j. čut po potrebi skupnega nastopa za skupne narodne interese. O gojenju tega vseslovenskega čuta in o vprašanju, kako imamo urediti naš nastop, s kakimi sredstvi naj dosežemo varstvo naših skupnih narodnih interesov, o tem ravno hočemo danes razpravljati.

Naloga, ki smo si jo s tem stavili, obsega torej v glavnem vprašanje o našem narodnem in političnem programu. Čudno se bo zdelo, če vprašujemo po slov. programu. Saj imamo precej velikih političnih slovenskih strank in jako hude politične borbe, borbe, kakor pravijo, za načela. Ali nimajo te stranke programa?

Imajo ga pač. No, ta program je ravno glede najvažnejših državnopravnih vprašanj tako nedoločen, da bi menda spravili dotične stranke v veliko zadrego, ako bi jih vprašali, kako mislijo urediti državnopravne razmere našega naroda? Programi različnih slovenskih strank se bavijo skoraj edino-le z strankarskimi interesi, ki mnogokrat nasprotujejo narodnim interesom. Tako povdarja katoliško-narodna stranka, da stremi za povspesevanjem razvoja slovenskega naroda na katoliško-narodni podlagi. — Ako bi se vsakemu teh 2 principov odkazal poseben delokrog, recimo: katoliškemu principu duševno življenje našega naroda, narodnemu principu pa politično in gospodarsko polje, potem bi se dalo menda razpravljati o takem programu. No, praksa nas uči, da se hoče katoliško načelo uveljavljati na političnem in gospodarskem polju in ena prvih zahtev katoliške cerkve je slepa poslušnost nasproti cerkvenim dostojanstvenikom! Kako se mora pa zahtevati od nas, da bomo mi v političnih in izlasti narodnih vprašanjih poslušali ukaze kakoga tujerodnega škofa, n. pr. kakoga Flappa ali sličnih?! Morda se mi bo prigovarjalo, da cerkveni dostojanstveniki ne bodo ukazovali ničesar, kar bi bilo na štrdo est ali drugi narodnosti, da se nam torej ni treba bati njihovega umešavanja v naš politično borbo. No, katoliška cerkev zahteva v vseh vprašanjih — političnih in nepolitičnih — absolutno poslušnost. In to vidimo tudi v praksi, da je n. pr. sam papež vsem italijanskim katolikom strogo prepovedal udeleževati se političnega življenja v Italiji in posebnice volitev v laški parlament. — (Pride še.)

Ustanovni zbor „Slovenske sokolske zaveze“.

(Dalje.)

Na to se je zglasil za besedo tajaik ljubljanskega Sokola dr. Fr. Windischer. Govornik smatra z čizim na to, da se govori o nasilni in razsežni agitaciji proti dru. Ravniharju »z neke stranke«, za potrebno obrazložiti, zakaj je dve tretjini odborikov ljubljanskega Sokola in večina delegatov zoper izvolitev dr. Ravniharja. Poudarja pa izrecno, da je vse te nagibe že v soboto zglasil dr. Ravniharju v Lca, ki pa je vzlele temu vztrajal pri kandidaturi, od gotove strani predobro pripravljene. Govornik pravi, da tudi po njegovi sodbi spada v prvi vrsti na mesto staroste dr. Tavčer, ki si je pridobil odličnih zaslug za slovensko Sokolstvo, izlasti pa za ljubljanskega Sokola. Ker pa dr. Tavčer odločno odklanja častno to mesto in je obveljalo mnenje, da slovenskemu Sokolstvu ni treba jemati za najodličnejša mesta može, ki so sicer zaslužni, pa se ne udeležujejo aktivno sokolskega gibanja, so morale za kandidaturu odločiti zaaluge, pridobljene s sokolskim delom. V poštev sta prišla brata dr. Ravnihar in dr. Murnik. Odločili so zgolj stvarni razlogi, osebnosti so bile vesem tuje. Ne odrekamo bratu Ravniharju delavnosti in tudi ne zaslug za sokolstvo. Pokazal se je ob mnogih prilikah požrtvovalnega, izlasti ob zastopstvih. Ča se je pa odločilo zoper njega, leži varok v tem, da imamo bolj zaslužnega brata, nadalje da pri njem

nismo na jasnem, kaj misli in hoče?! (Oho! Mi že vemo, kaj hoče!) Njegovi sicer navdušeni govori dopuščajo tolmačenje na to ali ono stran. (Burni prigovori: To ni res!) O možu pa, ki ga postavimo na mesto staroste, moramo dobro vedeti, kakšnega mišljenja je, ker bo prihajal čisto v položaj, da mu bo govoriti v imenu slovenskega sokolstva (Klic: »Res je! Dobro!«) Brat Ravnihar je predsednik društva »Akademije«, ki je nedavno proglasilo za svoje glasilo socijalno-demokratsko revijo »Naši Zapiski«. Zategadelj smo mnenja, da predsednik tega društva ne more biti vodja slovenskega sokolstva, ki nad vse povdarja narodnostno idejo. Govornik izjavlja, da je sam član »Akademije« in se strinja z načeli, na katerih je bila ustanovljena. Ne more se pa strinjati z vladajočo strujo. Spojljivosti med mestom predsednika »Akademije« v teh razmerah in med mestom staroste Sokolske zveze ni ustvariti! (Klic: Res je! Tako je! Na drugi strani prigovori). Narodnost tu — mednarodnost ondi. In zakaj se je velika večina v odboru ljubljanskega Sokola odločila za drs. Murnika? Brat Murnik je duša slovenskega Sokolstva. Nad deset let deluje s brezprimerno požrtvovalnostjo za sokolstvo; vse, kar imamo, nam je ustvaril on. Terminologija je njegovo delo, prepotreben list »Slovenski Sokol« je malone izključno plod njegovega truda. Vse načelnike, vse vaditelje nam je vsvojil on. On je zgradil in utrdil temelj slovenskemu sokolstvu. Vse velike skupne prireditve sokolstva so v prvi vrsti njegova naloga. Sokoli v drugih slovanskih narodih to vedo dobro. Čehi in Hrvatje smatrajo njega za vodjo slovenskega sokolstva. On nosi breme, njemu tudi prvo čast! Govornik pravi, da je njegovo in vseh pravih Sokolov mnenje: Če je kandidiran brat Murnik, se mu mora umakniti vsak drug slovenski Sokol! (Klic: Res je! Dobro! Prigovori). Žujim se ne more enačiti noben drugi. Kdor je za to, da se vodi slovensko sokolstvo v sokolskem duhu ter v zaslugi sokolskega dela, volil bo našega brata Murnika. (Ploskanje na eni, prigovori na drugi strani).

Na to je zaprosil besedo dr. Vladimír Ravnihar podstarosta ljubljanskega Sokola: Bratje Sokoli! Pred seboj imate žalostno sliko naših razmer: boj osebe proti osebi. (Pritrjevanje in prigovori). Oprostite mi torej, da posežem v debato na obrambo ne toliko svoje osebe kolikor svojega dela. Res je, da mi je brat dr. Windischer že sinoči ravno isto povedal kakor danes, a posabil je omeniti, da jaz nisem mirno poslušal njegovih očitaj, temveč je na vsako očitaj dobil primeren odgovor. (Dobro klici). Ne bom se opravičeval, bratje Sokoli, ker nimam ničesar opravičevati. Moja vest je tako čista, da lahko stojim z jasnim pogledom pred Vami (Viharno odobravanje). Ako vzle temu odgovorjam napadom dr. Windischerja na mojo osebo, storim to zategadelj, da Vam dokazem, da človek, ki mi kaj takega očita kakor je to storil predgovornik: ali zavija resnico ali pa sploh ne pozna mojega dosežnega delovanja. (Dobro dobro-klici). Dr. Windischer dvomi nad mojo odločnostjo, češ, da se ne ve, kaj hočem. Za svoje trditve je se ve dokaz ostel dolžan. Akademija! Hic illae lectiones! To društvo smo sovali javno. Na dotični sestanek smo povabili vse mero-dajne politike naše, ki so odobrvali postanek tega novega društva. Akademija je društvo za širjenje izobrazbe v slovenskem narodu. S tem je povečano vsr. Društvo ni politično, a njegovo delovanje je obrajeno proti vsaki reakciji. To smo jasno izrekli v svojem programu. Da bi bili »Naši zapiski« naše glasilo, ni resnično. Res pa je, da smo sklenili, naj člani svoja znanstvena predavanja priobčujejo v »Naših zapiskih« (Klic: Saj to je ravno isto, zakaj pa se v slovenskih leposlovnih listih?!). Ker so »Zapiski« edina revueja, k'jo imamo Sloveni. (Pritrjevanje. Klic: Ne Sloveni, socijalnodemokratje!) Res je nadalje, da so v našem društvu zastopane razne struje: so realisti, ali če hočete tudi Masarykoveci, socijalnodemokratje, naravoslovci pa tudi strogi nacijonalci in na svojih sestankih razmotrivamo akademično in svobodno razna vprašanja s stališča vseh teh struj; toda na zunanje zastopane enotno, vse nas družijo pozitivno delo. Sicer pa bi me morala Akademija sama desavouirati, ako bi bila taka, kakor to trdi o njej dr. Windischer, kajti kakor član akademije sem hodil predavati o — sokolstvu! (Živahno odobravanje). Za pride kli-

čim brate iz Kamnika, Jesenic in Postojne, da-li nisem vedno na vseh svojih predavanjih zastopal čiste sokolske ideje. (Res je! Potrjujemo!) Sicer pa Vi, brat dr. Windischer, niste doledali. Akademijo smo ustanovili lani oktobra meseca, sklep o »Naših zapiskih« smo storili v eni prvih sej. Očeti zbor ljubljanskega Sokola pa je bil letos začetkom leta, in Vi ste me volili — podstarosto. (Veselost. Dobro-klici, klic: To je čisto kaj družaga). Očitati se mi hoče, da nisem narodnjak. Kdo pa je narodnjak. Ali maritisti, ki ima polna usta fraze, ali tisti, ki še v pozni uri s hripovem glom poje »Lepo našo domovino«, ali celo tisti, ki mu nemška žena vzgaja otroke v nemškem duhu, ali (Velik hrup, na drugi strani burno odobravanje; dr. Kušar: To so fraze; predsednik dr. Tavčer prekinja govornika, da v tem smislu ne sme nadaljevati). Na kratko končam. Sokol sem že 16 let. Kakor Sokol sem vedno jasno povdarjal načela sokolstva: absolutno naravnost, absolutno svobodmislčnost! Tak sem bil in tak hočem ostati tudi v bodoče. (Dolgotrajno odobravanje in ploskanje). (Pride še.)

Po konferenci na Reki.

Iz Zagreba nam pišejo: Tega ne more tajiti nikdo: sklepi reške konference hrvatskih poslancev so napravili povsodi velik utis, bodi že v ugodnem ali v neugodnem smislu, in ne najmanj na — Dunaju. Temu v dokaz so različni komentariji, naj pa že isti skušajo tirati stvar na smešno, ali pa si prisadevajo, da bi s vsemi možnimi in nemožnimi argumenti prepričali hrvatski narod, da se njega poslanci igrajo z ognjem, ki bi mogel požgati bodočnost hrvatskega naroda. Nu, mi pa vidimo nedvomno uspeh ravno v tem, da se gospoda zopet spominjajo našega naroda in njegovih žrtv za monarhijo in dinastijo. Morda se jim vsbujata tudi vest, kako nevaležao je plačeval Dunaj vse te žrtve. Med drugimi je tudi dunajska »Informacija«, ki v nekem dopisu iz Zagreba piše to le apostrofo na adresu hrvatske javnosti: »Kdo jamči reški konferenci, da ne bodo koaliranci, ako pridejo do moči, še huje postopali s Hrvat, nego je liberalna stranka. Realno vrednost imajo reški sklepi le v dveh smereh: v tem, da bodo delovali na razprave deželnega zora dalmatinskega, in pa v precizni sestavi znanih in starih hrvatskih zahtev. Obojno pa bi bili morda bolje dosegli z jako man festacijo v masi vseh hrvatskih opozicijskih strank, nego pa s tajno konferenco«.

Kar je rečeno tu proti sklepom reške konference govori tudi — za iste. Vsa argumentacija, ki naj govori proti kooperaciji z Madjari, govori tudi proti temu, da bi se Hrvatje postavljali sedaj na stran Dunaja. Madjari so res grdo postopali s Hrvatsko in mi ne izključujemo tudi možnosti, da bodo istotako tudi v bodočnosti. Kako pa je postopal Dunaj vedno z nami Hrvati?! Obojni so nam provzročili veliko zla. O tem pa ne smemo pozabiti na dejstvo, da smo mi Hrvatje največ dragocene krvi prelivali za Dunaj, zbog česar bi bili smeli od tega poslednjega zahtevati več hvaležnosti, nego od Madjarov. A kako se nam je plačeval z Dunaja doli?! Trpka, grenka čutstva prešinjajo srce vsačega pravega Hrvata. Dopisnik nam svetuje — manifestacije za naše zahteve. Ti ljubi Bog, koliko mi manifestiral že deželni zbor dalmatinski?! A odgovor z Dunaja, kakov je bil? Novi poskus germanizovanja v Dalmaciji in še odločnejše potiskanje ob zd Hrvatov v avstrijskem Primorju in prav brezsrčno podpiranje italijanskega nasilja!

Nikdo ne vidi v bodočnost in nikdo ne bo hotel devati roko na ogenj: taka in taka bo bodočnost. Ali tu stoji: vsa minolost govori še manje za Dunaj nego za Pešto! Ali tudi pogled v bodočnost govori za naše stališče. Madjarstvo nima v sebi tiste etične in gospodarske sile, ki je ima — vsenemštvo. Slepce je čai, ki se vidi, da se je dunajska politika popolnoma podradila berolinskim vplivom. Zato je Dunaj veliko bolj nevaren naši narodni bodočnosti, nego bodo Madjari mogli biti kedaj.

Tem mučnejše nas je zadelo, in mi jednostavno ne moremo umeti, čemu nam je zastopnik bratskega naroda slovenskega posl. Šuklje v parlamentu naravnost odpovedoval zavezništvo radi naših sklepov. Vse to grje, vsa tista krivičnost Dunaja, ki so jo trpeli

in jo trpe Hrvatje in Sloveni, je prihajala in prihaja od tod, da smo se svojem vednem vedno utrjali!

Dunaj v prepričanju, da mi smo nepremično žujim, naj pride kar hoče, da more torej računati na nas v vseh slučajih in brezpogojno!! Ali res ne ve tega, gospod poslanec, da so iz naše potrpežljive kože vedno rezali konce je in dobrote, s katerimi so zadovoljevali — druge!! Mari naj naša vzajemnost in zavezništvo trajajo le tolike časa, dokler se skupno klanjamo o pred mogočci?! Či ži; več ni mogel storiti rešeni poslanec v teh resnih trenotkih, naj bi bil vsaj — molčal!

Mostarsko pravoslavno prebivalstvo zahaja zopet v cerkev.

Minolo je že osem let, odkar mostarsko pravoslavno prebivalstvo ne hodi v cerkev, ker mu vlada ni hotela dati cerkvene avtonomije, marveč je sama nameščala duhovnike in se umešavala v cerkvene posle. Radi tega ni mostarsko pravoslavno prebivalstvo davalo krstiti svojih otrok, kakor tudi niso dovoljevali, da bi svečeniki, imenovani od vlade, sprevaljali mrtve. Otroci so se rodili, toda ostali so nekrščeni, ali so jih pa nosili v samostane, kjer so jih krstili neodvisni svečeniki — menihi. Sedaj, ko je pravoslavno prebivalstvo Bosne in Hercegovine zadobilo svojo cerkveno avtonomijo, poneha raskol ter bodo zopet zahajali v cerkev. Na dan pravoslavnega praznika Pokrova Bogorodice se b služila slovesna služba božja, kateri bo po osmih letih zopet prisostvovalo mostarsko prebivalstvo.

Drobne politične vesti.

Tógo na Angležkem. Iz Londona javljajo, da pride v kratkem admiral Togo z japonskim brodom na Angležko. Tu ga veprejmajo z vsemi čestmi, kakor se to dogaja sedaj vzročnimazijeti angleški eskadri na Japonskem.

Angleška banka v Bolgarski. V Sofiji je bila nedavno skupina angleških financirjev, ki so se bavili z vprašanjem ustanovitve angleško-bolgarske banke v Bolgarski. Bolgarska vlada je obljubila, da bo to podjetje podpirala.

Domače vesti.

Postrežba pod kritiko v drugi luči.

Od sv. Ivana smo prejeli: Naši vrli »Kolaši« so dovršili trgatve. In kakor smo čitali, bila je »dobra letina«. Toda ob vsaj tej dobroti se je dopisnik »Edinosti« pritožil radi »postrežbe pod vsako kritiko«.

Jaz bi prosil tistega gospoda, naj mi pove, kako je bila možna točna postrežba za časa; ko je bila završena trgatve in se je hkratu narojilo kakor iz panja več sto ljudi iz dvorane na hodnik, na stopnice, pred kuhinjo. Eni so iskali sedežev drugi so hodili gori in doli po stopnicah, spet drugi so zbirali so v trope na več krajih ter ovirali vsaki promet med pivci in gostilno.

Naročenih je bilo šest pomagačev, a prijavitli so se samo štirje in ti so vsili svojo dolžnost. Seveda v taki gneči ne bi bili kos svoji palogi tudi če jih je deset. V tej zadregi se se ponudili še štirje odborniki »Nar. doma« da bodo pomagali točiti. Ali odkr to rečeno ti so bili samo v zadrego krčmarju.

Konec pravde pa moram potolačiti gospoda dopisnika, da sem oni večer stočil storo 6 hektolitrov vina in hehtoliter piva, razprodal 25 kil mesa, in 18 kil rib, pa še zavil 15 kokošem vratove. Sira, salama in pršuta na štejem poraj. In vsa ta guda božja se je razdelila med častte goste. Ko bi veljala naša prestroga kritika bi bilo šlo večina gostov in Kraševcev, kakor jih imaj, navado nazivati nekaterniki — praznim žalodcem domu. Če je kdo ostal na suhem naj vpcšteva, da je kazalo kisló vreme, in da krčmar vendar ne ve, koliko ljudi pride, o tako nestalaem vremenu. Imam še v spominu, koliko mi je bilo ostalo o priliki velike veselice na vrtu, ko je neki gospod rezal kračjo pod milim nebom.

Vdani

Babič Fran,

začasni krčmar.

Deželne komisije za pridobarinno.

Dne 5. in 7. t. m. bilo je na finančnem ravnateljstvu 8. glavno zasedanje deželnih komisij za pridobarinno za Trst in okolico, za Gorško-Gradišansko in za Istrc.

Društvo »Ljudski oder«. Prijeli smo; naznanjamo da bo imel gosp. dr. Hinko Tuma cikel 7 znanstvenih predavanj.

Vsebinsko predavanje, ki se bo vrstilo zaporedoma po eno uro na teden, se razdeli na sledeče predmete: 1. Delo. 2. Veda. 3. Umetnost. 4. Vera. 5. Stališče delavcev. 6. Organizacija delavcev.

Predavanja g. dr. a Tuma bodo namreč o postanku in pomenu vede, ob enem pa bodo v vapolnjenju in nadaljevanju znanstvenega predavanja, ki je je imel omenjeni predavatelj dne 5. maja t. l. o »Veri in delu«.

Ker pa je poznavanje postanka in pomena vede potrebno za vsacega, ki hoče napredovati v znanju znanstvenih in elementarnih poučljivih predmetov, pričakujemo opravičeno, da se Slovenci tudi teh predavanj udeležijo v velikem številu.

Prvo predavanje se bo vršilo dne 17. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v veliki dvorani »Delavskega doma«, ulica Boschett št. 5. II. nad. o predmetu »Delo«.

Za vsako predavanje g. dr. a Tume se bodo delila posebna vabila ter se bosta pravočasno naznanjala dan in ura vršenja.

Pevsko društvo »Kolo« priredi dne 22. t. m. izlet na Miljski br. b. Na hribu pri »Božičih« priredi »Kolo« veselico, na kateri bo sodelovala domača godba.

Kedor še ni bil na miljskem hribu (in ta je velika večina) naj ne zamudi te lepe prilike.

Umeje se, da se bo izlet vršil le, ako bo vreme suho. Na miljskem hribu imamo bratov Slovencev, ki zasluhujejo, da se enkrat obišče tudi njih. Narodna zavednost je tam še malo, sicer pa so vsi dobri ljudje. Ker tržaški Slovenci že dlje časa obljubujejo bratom na miljskem hribu obisk, upamo, da se sedaj udeležimo.

Poljska pošta. Pšjo nam: Dne 26. m. m. sem bil izročil nekemu dečku, dve razglednici naslovljeni v Trst. Dečko je vrgel razglednici v poštni nabiralnik v Britihu, pošta Rhenberk. Dospeti bi bili morali v Trst že naslednji dan in izročene ob 2. uri popoldne istega dne. Ker pa nista bili dostavljeni, nisem jaz prejel nobenega odgovora, valed česar sem se moral povrniti v Trst in sem imel s tem ob enem tudi škodo v materialnem oziru.

Da bi vsak izgovor pobil, sem pisal nazaj v Rihemberk, in sem dobil odgovor, da je deček lastnoročno vrgel razglednici v nabiralnik. Danes dne 5. oktobra pa še pričakujem, da bi vsaj ena od dveh priromala v Trst. Kakor hitro katero dobim, hočem vam sporočiti.

Želeč, da se v prihodnje ne pripeti več naj takega ker tudi razgl. da ca ima večih veliko važnost, in ima dotičnik škodo, ako ni pravočasno izročena, obrščam se do poštnega ravnateljstva, da v tem oziru poskrbi, da se bo dostavljanje redno vršilo. Ako pa krivda zadevlje Rihemberški poštni urad, naj se istega na rad pozove.

Prizadeti.

Mestna občina ljubljanska je, kakor poročajo iz Ljubljane, v pravdi proti društvu »Kasino« zmagala v vseh točkah.

Deželni predsednik Schwarz pri cesarju. Včeraj je cesar v sprejel novega deželnega predsednika kranjskega Schwarzja v avdienci.

Vojak se ustrelil. V Celju se je domobranec Bračič na straži ustrelil v glavo ter obležal mrtev.

Nemčurska zmaga V Slovenji Bistrici na spodnjem Štajerskem so na volitvah v okrajni šolski svet zmagali nemčurji.

Prvo slano so imeli na Dolenjskem v nedeljo, ki je provzročila repi, korenju, detelji in izlasti sidi pravejšajo škodo.

Viška letina v haloških gorcih na Spodnjem Štajerskem obeta izvr. tati viško kapljico. Mošt prodajajo sedaj hektoliter po 34 do 44 kron.

Društvo slovenskih profesorjev. Slovenci srednješolski učitelji nameravajo ustanoviti svoje društvo.

Zahvala. »Obrtne in konsumno društvo« pri sv. Ivanu pri cerkvi se tu javno zahvaljuje vsem tistim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je njihova veselica v nedeljo tako lepo vpele, posebno se zahvaljuje slav. cerkvenemu mešanemu zboru in pevkemu društvu »Mladina«, ki sta se, ne oziraje se na trud in žrtve, za slavnost toliko trudila.

Hvala gosp. kapelanu Čoku za blagoslovljenje, gg. akad. Mirku in J. M. Čoku za umetniški užitek, ki sta ga nam nudila s

svojim izvajanjem ter vrlenu pevovodju g. Bareto, ki naj v prosep le dalje zbira v krog žegar je bodočnost. Srčna hvala omenjeni »Edinosti«, ki nam je oglašala to slavnost. Vsem še enkrat hvala!

Za odbor:

Svetko Hanibal Škerl,
predsednik.

Samomer. Včeraj s jutraj se je v svoji pisarni v via Nuova št. 9. z revolverjem ustrelil v senca trgovca Demeter Topali. Ustrelitev so ovedli v bolnišnico, kjer je, umrl ob 2 in pol uri popoldne. Govori se da je bil nevrastenčen.

Društvene vesti in zabave.

Dramatično društvo vabi vsa p. n. dame in gospode, ki čutijo veselje do dramske, naj se zglasijo pri »režiserju« g. J. Štorki v »Narodnem domu« II. nadst. Uhod iz ulice Giorgio Galatti.

Ruski kruhek. Vsi prijatelji ruskega kruška so vabljeni tem potom še enkrat na redni občni zbor, ki bo danes zvečer, ob pol osmi uri v gorenjih prostorih »Balkana« (vhod via Geppe).

Za pouk se to plačevalo 3 K mesečno kakor dolej, le dijaki bodo plačevali po 1 K na mesec.

Novi učenci in učenke kakor tudi članarini se bodo vsprejemali že na ovoj po občnem zboru.

Odbor.

Odborniki telovad. društva »Tržaški Sokol« so vabljeni, da se udeležijo danes zvečer ob 9. uri polnoštevilo odborove seje.

»Tržaški Sokol« vabi ob enem starejše telovadce, da se gotovo udeležijo telovadbe, ki bo novej od 8. od 9. ure, in potem redno vsaki torek in četrtek ob isti uri.

Vaditeljski zbor »Tržaškega Sokola« je sklenil sledeči telovadni red: Za redne telovadbe: ponedeljek, sreda in petek ob 8. in pol do 10. ure. — Za starejše brate: torek in četrtek od 8. do 9. ure. — Za gojence: sreda in sobota od 3. do 4. ure. — Dijaki: ponedeljek in četrtek od 6. do 7. ure. — Ženski oddelki 14—20 let: torek in sobota od 6. do 7. ure.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu bo imelo v četrtek, 12. oktobra 1905. l., ob 8. uri zvečer v hotelu »Steierhof« (prej »Stadt Triest«, vhod z ulice Gleisloferstrasse 2 pri tleh na levo) svoj IX. občni zbor s tem sporedom: 1. Poročilo o delovanju v prošlem šolskem letu; 2. eventualne volitve; 3. eventualni predlogi. Vsi prijatelji društva so dobro došli!

Odbor.

Redoljubi! Pridite polnoštevilo v nedeljo dne 15. okt. k sv. Ivanu, kjer bo vojaška godba, petje našega dišnega »Kole«, bitka s koriantoli, srečlov in svobodna zabava.

Ker se bo vršila veselica v prid družbe sv. Cirila in Metodija, pričakujemo, da se naše poštvovalce občinstvo gotovo udeležijo mnogobrojno te veselice.

Razne vesti.

Petrolje v južni Afriki »Times« poroča iz južne Afrike, da so odkrili pri Karrovu bogate studence petroleja. Stavil se je že sindikat, ki preiskuje dotično zemljišče.

Simplonski predor bo odprt železni štem prometu še te meseca marca ali aprila, ker je bilo treba v tunelu izvršiti še nekatera nakadna dela. Sovske otvoritve se udeležita italijanski kralj in predsednik Švice.

Madjarska sablja za Ojamo. Madjarska deputacija, ki je hotela maršalju Ojami nesti častno sabljo na Japonsko, ostane s sabljo doma in ne odpotuje v daljno Vzhodno Azijo.

Hiše za delavce. Na Dunaju so priredili hišo za stanovanje neozženih delavcev. V njej bo lahko stanovalo okolo 550 delavcev proti dnevni plači 60 st.

Ves občinski odbor odpotoval v Ameriko. Kakor javljajo iz Lvova, se se v neki občini pri Grobcu izselili v Ameriko vsi člani občinskega zastopstva. Galičko namestništvo je moralo poslati tjakaj vladnega komisarja, da vodi občinske posele.

Književnost in umetnost.

Broj 137. »Tržaškega Lloyd«, lista za narodno gospodarstvo izledečeg svake su-

bote u Trstu, donosi dne 7. listopada t. g. bogati i zanimivi sadržaj.

»Tržaški Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmeniji trgovac, industrijalac, obrtnak, pojedinač, pomorac, ne bi smeo biti bez njega. I svratišta, kavane, gostione, čitavnice, občine, štedionice, banke, obrtne i vjeresijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati »Tržaški Lloyd«, kojemu je zadaša, da ore i radi na omom polju naše budučnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg uskrasné. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Tržaški Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u celoj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-Ugarake, gdje godj bile, godišnja predplata iznosi 20 franka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlastniku i glavnom uredniku »Tržaškega Lloyd«, g. Fr. Kušiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kréi).

Darila.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda je nabral pri nakupovanju semu g. Trnovca Vlad. 2 K, ktere je daroval g. Gorjance Luka iz Sajevo.

Trgovina.

Borsna poročila dne 9. oktobra
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.11 1/2 — 19.13 1/2, angleški lire K — do —, London kratak termin K 40 15 — 240 35
Francoski K 96.52 — 96.62 Italija K 95.57 — 96.07
Italijanski bankovci K — — Nemčija K 117.50 — 117.60 — nemški bankovci — —
avstrijska ednota renta K 100 40 100 60 ogrska krona renta K 95.85 — 6.05 Ita. banka rent K — — kreditne akcije K 679 — 681 —
državne železnice K 79.50 — 81.50 lombard. a 110.25 — 112.50, Lloydove akcije K 777 — 785 —
Srečke: Tisa K 331.75 — 35.75, Kupa K 496 — do 483 —, Bodenkredit 1880 K 302 — 310 —, H. denkredit 1889 K 302 — 310 —, Turške K 146. — do 148 — Srečke — do —
Lunajska borza ob 2. uri pop.

Državni de g v papirju predčeraj danes
10: 30 101.35
101.30 101.35
Avstrijska renta v zlatu 119.40 119.40
" kronah 4% 100.50 100.50
Avst. investic. skla renta 3 1/2 % 92.10 92.10
Ogrska renta v zlatu 4% 114.95 114.95
" kronah 4% 96.16 96.10
" 3 1/2 % 87.10 87.10
Akcije nacionalne banke 1649. — 1653. —
Kreditne akcije 679.75 679.25
London, 10 Latr. 240.01 1/2 240.15
100 državnih mark 117.42 1/2 117.40
20 mark 23.45 23.45
20 frankov 19.13 19.13
100 ital. lir 95.50 95.50
Cesariki cekini 11.31 11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.62, italijanska renta 115.05 španski exterior 92.8%, akcije otomanske banke 61! —. Menjice na London 251.65.

Pariz. (Sklep.) Avstrijska drž. renta 90.75, lombard 116. —, ungar. renta 90.75, avstrijska zlata renta 99.90, ogrska 3%, turška renta 97 —, London. 117.42 —, turška renta 134.75 parizska renta 15.70, italijanska renta 115.05, amer. nacionalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.83. Trdna.

London. (Sklep.) Kava Santos 117.42, lombard 4 1/2, voseo 28 3/4, španska renta 92 3/4, italijanska renta 115.05, turška renta 134.75, Dunaju —. Stalno.

Trzna poročila 9. oktobra

Budimpešta. Pšenica za okt. K 16.02 1/2 K 16.04, rž za okt. K 13. — do 13.02, oves za okt. od K 13.10 do 13.12, koruza za maj K 13.32 do K 13.34
Pščenica: ponudbe zadostna, povpraševanje dobro, tendenca trdna. — Prodaja 60.000 met. stotov, za 5 do 10 st. zvišanja. Druga žita trdno. Vreme: dež.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good average za okt. mesec po 90 kg 43 1/2, frk, za dec 49. —

New-York. (Otvor.) Kava Rio za okt. ce dobave. — Komajstano, 5 do 10 stotink nižje. — Prodaja: 2000 vreč.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za oktober 39 1/2 za dec 39 3/4, za marec 40 1/2, za maj 40 3/4, stalno. Kava Rio za okt. loc. 40 — 41, novembra renta 42 — 43, novembra doba, 44 — 46

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 17.85 za november 17.85, za dec. 17.95, za januar 18.10, za febr. 18.20, za marec 18.30. Slabeje. — Vreme: nestanovitno.

Sladkor tuzem ki Centrifugal 5 promn. sed K 70 — do 72. —, za nov. avgust K 65.50 do 66.50 Concasse in Melisil promptno K 72.50, za nov. avgust K 67.50 do 68. —

London. Sladkor iz repe avrov 8 1/2, 8 1/2.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž v november 15.25, za nov. februar 15.50 januar-april 15.75 (mirno). — »onice« tekoči m se 23.10, za november 21.20 za november-februar 23.40, za jan.-april 23.70 (mirno) Moka za okt. mesec 30.00, za nov. 30.60 za nov.-februar 30.80 za jan. april 31.25 (mirno). — Repičn olje za tekoči m se 49 1/2, za nov. 49 1/2, za november-dec. 49 1/2, za januar-april 50.50 mirno. — Širit za tekoči mesec 33 1/2, za nov. 33. —, za jan.-april 33 1/2, za maj-avg. 35. — stalno). — Sladkor avrov 86 avrov 20 1/2 — 20 3/4, mirno, bel za tekoči mesec 25. — za nov. 25 1/2, v. oktober-januar 25 1/2, za januar-a ril 26 1/2 (stalno) rafinira. 59 — 58 1/2. Vreme: deloma oblačno.

Listnica uredništva.

Vsem, ki se zanimajo za oni namišljeni dogodek v Podgradu in za afero, ki se je izcimila iz tega javljamo, da smo izročili vso stvar odvetniku, ki naj poskrbi, da bo vsem prizadetim dana prilika, zastopati svoje trditve na pristojnem mestu ter da se enkrat naredi konec sistematični gonji proti osebi.

Išče se dečko-vajence od poštenih staršev, 14—16. let star, kateri bi imel veselje do trgovine jestvin. Ponudbe pod »vajence« na upravo lista »Edinost«.

Na prodaj je harmonika dve vrsti popolnoma nova. Več se poizve v ulici Antonio Caccia 7, III. n. vrata 18.

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso št. 47

priloroča vsakovrstne

zlatenine in
srebrnine
ter žepne ure.

Sprejema poprave
ter kupuje zlato.

Cene zmerne.

Alojzij Galberti

Naslednik: Fr. Hitty

TRST ul. Barriera vecchia št. 13.

Zaloga tu- in inozemskega
blaga za moške obleke

Perilo. Platenina. Zefir.

Perkal.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke.

Tovarna pohlétna

Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolske poselepe).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzročajo voljo do jedi, utrjuje želodec

in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh
jih, kadar je treba se po boleznii ojačiti.

Prodava se s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000
zdravniškimi spricevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

Mlado dekle bi želelo vstopiti v službo najraje v Ljubljani ali kje na Gorenjskem kakor prodajalničarka, a je jako izurjena v kuhanju. — Ponudbe pod »Mladó dekle« na upravo »Edinosti«.

Mladenec poštenega obnašanja išče stanovanje blizu ljudskega vrta ali v Kolonji. Ponudbe pod »Mizar« pošta Stadion.

Čevljarski učenec se takoj sprejme v ul. Belvedere št. 32 (Schenk).

Trgovina s papirjem in knjigami na Kranjskem, ki že nad 60 let izvrstno uspeva, se takoj proda radi starosti gospodarja s hišo vred ali brez hiše. Naslov pove uprava »Edinosti«.

V Trstu je na prodaj po zelo nizki ceni mirodilnica prve vrste v zelo živahni ulici in novi palači. Vse štelaže in opreme so nove in prav vkusno urejene. Več se izve pri upravi »Edinosti«.

Proda se takoj na Opčinah na Drnjakovini sledeči predmeti: po stelnjak (kučeta) dve na novo predelani »šusti« prav dober harmonij, baraka za drvarnico, dva psa, izvrstna čuvaja priprasta in druga drobnarija.

Trgovski pomočnik manufakturnist hiter in soliden prodajalec želi s 1. nov. sedanjo službo spreminiti. Sprejme tudi drugo primerno službo. Ponudbe na upravo »Edin.« pod »Soliden 25«.

Enega čevljarja se sprejme v ul. Arcata št. 9.

Vdovec 54 let star, s 5000 K premoženja se želi seznaniti v s rhu zakona z deklet ali vdovo z dežele četudi vbogo. Ponudbe naj se pošljejo pod »A. S.« poste restante Trst, glavna pošta.

Proda se skladišče oglja, drv na do brem mestu, za 250 gld. v ul. Madonnina 13.

Hiša z velikim hlevom, ležeča ob glavnem cestu, pripravna za vsako obrt in več zemljišč odda se v najem ali tudi proda. — Naslov pove uprava lista.

Mož več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika želi vstopiti kakoršna koli službo. Ponudbe na »Edinost« pod šifro »Mož«.

Authorised School of Languages uči moderne živeče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačne pojasnila daja autorizovana sola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

V najem se odda prazna soba, krassen razgled in soba meblovana za dve osebi Acquedotto 81, IV.

Meblovana soba se odda v ulici Commerciale št. 9 II. nadstr.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov daja pro po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Breyer i sinovi, Križevac.

Pisar 18 let star, z lepo pisavo, dobrimi spričevali, več slovenskega in nemškega jezika, v odvetniških in notarskih poslih izurjen, želi takoj vstopiti v službo od začetka tudi z malo plačo. Naslov pove uprava »Edin.«

V svrhu priučena italijanščine, iščem v Trstu službo korespondenta, spediterja ali kaj enacega. Zmožen sem slovensčine in nemščine v besedi in pisavi ter imam izvrstna spričevala. Ponudbe na upravo »Edinosti« pod »B. B.«

Takoj se odda v najem meblovana soba z eno posteljo v ul. Tigor št. 17, III. n. na desno.

Nova prodajalnica klobukov David Osmo v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske. — Brez konkurenčne cene.

F. Pertot urar TRST - ul. Poste nuove št. 9 priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanje po nizkih cenah.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peteruel v ulici Giulia št. 76 le vobiti vsakovrstne jestvine kakor: kava, riž, testenine (napeljske), slakor, turščina in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, šušilno olje prve vrste po 36 novč. — Blago vedno sveže.

Tomasoni Ulisse Trst slikar-dekorater. Sprejema delo na debeli. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Jgo Foscola št. 19.

Podpisani priporoča svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO** pri Sv. Jakobu letiška ulica 12 (zraven st. sole). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Potreba točna. **Benedikt Suban.**

Nova zaloga ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Paestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Svoji k svojim! Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premega in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. **Josip Muha,** ul. Cavasia (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Iv. Kopač svečar v Gorici priporoča priznano najboljšo in najcenejšo **voščene sveče** Cenik brezplačno in franko.

MIRODILNICA Henrik Bonetta ul. Carradori 18 (vogal Goppa) Specialiteta navalnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, škrek, čopičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (često) za goriti. — Barvilo za čiščenje vna. — Nizke cene. Predaja na debelo in drobno

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev. **Pozor! Pozor!** **Nova krojačnica.** Piazza della Barriera 3 I. **Slovenski napis.** Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoča dela v popolno zadovoljnost. — Najnižje cene! Priporoča se udani **Slavoj Škerl!**

Vsaki dan dohaja velika množina fuštanja in blaga za ženske obleke, same novosti v **trgovino z manifakturnim blagom** ulica Barriera vecchia št. 34. **Artur Pontini** ulica Barriera vecchia št. 34. po jako konkurenčnih cenah. **Bogat izbor perila, spodnjega oblačila, modercev, čipk, drobnarij in nakitov.**

Narodni kolek je vobiti pri upravi »Edinost«

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5 **MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH TARTEVAB** KATALOGI BREZPLAČNO.

Tržaški grafični zavod A. G. Salom TRST Corso št. 2 Telefon 742 **Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.** Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisni in črke od cina, bronu in pokosti. Fonografi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografski papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst. **Se govori slovensko in hrvatsko.**

KONSTANTIN RUBINIK Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3. **Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vskovrstni pripadki za razsvetljavo.** Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Pozor! Važno za vsakega brez izjeme. Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo obiskati velikansko zalogo v dobroznani **prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata 1. VIKTOR PISKUR.** Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene. **Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.** **POSEBNOST: obleke za zaročence.** Vzorcji se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročbe za obleke.

Jržaška posojilnica in hranilnica registrovana zadruga z omejenim poroštvo. Piazza Caserma št. 5, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952. **Vhod po glavnih stopnicah.** Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%. Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. **Ima najmoderneje urejene varnostne celice za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.** Poštno hranilačni račun 816.004.

Izvrsten sir. Podnanaška mlekarina in sirarna v Hruševji pri Postojni ima v zalogi obilo dobrega, vlezanega sira, katerega oddaja po 1 K 44 st. kg. P. n. trgovci in krečmarji se opozarjajo, da ne zamudé prilike. — Kdor hoče imeti dober sir, naroči naj si ga pri imenovani zadrugi.

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev. **Pozor! Pozor!** **Nova krojačnica.** Piazza della Barriera 3 I. **Slovenski napis.** Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoča dela v popolno zadovoljnost. — Najnižje cene! Priporoča se udani **Slavoj Škerl!**

ANTON SKERL mehanik, zaprisožení zvedenec. Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst. Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“. Napeljava in zaloga električnih zverčkov. Izključna prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. **Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.** TELEFON št. 1734.

Mejnarodno spedijsko posredovanje **Caro & Jellinek** Trst ul. Romagna št. 2 Trst. TELEFON št. 1027. Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov. Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva. Se priporoča za preskrbljenje seljenj sè zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu in inozemstvu. **Pakovanje za prevoz po morju.** Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike. Posiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini. **Proračuni brezplačno.**

Stavbinski materijal kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri tvrdki **Belli & Corsi** ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Dobro znana zaloga **manifaktur v partijah** ki se je nahajala na Piazza nuova vogal ul. S. Caterina št. 8 se je preselila dne 24. avgusta v ravnostno ulico št. 1, zraven „Kavarne Metropole“ (vogal Corso).

Nad 40-leten vspeh. Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine. **PASTIGLIE PRENDINI** (od ogolunjene sladke skorje) Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU. Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah. Počasčene sè zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: globolu, kašlju, hripavosti, upadnji glasu, kataru. Zamorejo jih živati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobé čist in svež glas. NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“. V skaticah: v lekarni „Prendini“ v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodne zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. **Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.**

„Slavija“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakosi slovensko-narodno upravo. **Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12**

Zavaruje postopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje v čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne zadeve.